

Vastuuta ottamalla opit (VOO) - Ppshp:n ohjatun harjoittelun kehittämishanke (lasten ja perheenhoitotyö)

Anne Lukkari, TtM, opetuskoordinaattori, OYS, lasten ja nuorten vastuualue

Työryhmä:

Anna-Maija Mertaniemi, TtM, osastonhoitaja, OYS, lasten ja nuorten vastuualue

Ulla Heikkinen, osastonhoitaja, OYS, lasten ja nuorten vastuualue

Mailis Mäkelä, TtT, osastonhoitaja, OYS, lasten ja nuorten vastuualue

Johanna Näsänen, YAMK osastonhoitaja, OYS, lasten ja nuorten vastuualue

Kristiina Piironen, TtM, osastonhoitaja, OYS, lasten ja nuorten vastuualue

Mari Sipilä, TtM, osastonhoitaja, OYS, lasten ja nuorten vastuualue

Miettinen Seija, TtM, ylihoitaja, OYS, lasten ja naisten tulosalue

Tarja Pölkki, TtT, dosentti, kliinisen hoitotieteen asiantuntija, OYS, lasten ja naisten tulosalue

Tässä hankkeessa kehitetty VOO -malli pohjautuu Hollannin teaching department -kokeiluissa luotuun terveydenhuoltoalan opiskelijoiden oppimisen malliin. Suomessa VOO-hanke on kehitetty alun perin opetushallituksen tukeman sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuksen työssäoppimisympäristöjen kehittämiseen vuodesta 2012 alkaen. Lahti otti mallin käyttöön vuonna 2015 Päijät-Hämeen keskussairaalassa AMK-opiskelijoiden osalta aikuisten hoitotyössä. Lasten ja perheen hoitotyöhön mallia ei ollut aikaisemmin kokeiltu. VOO-hankkeen tarkoituksena Oulun yliopistollisessa sairaalassa (OYS) oli selkeyttää opiskelijaohjausprosessia luomalla uusi harjoittelun ohjausmalli lasten ja perheen hoitotyöhön. Tavoitteena oli lisätä harjoittelupaikkoja sekä edistää opiskelijoiden oppimismotivaatiota ja tukea heidän syvällistä oppimistaan. Ohjaus erosi perinteisestä harjoittelun ohjauksesta siten, että opiskelijat otettiin yksiköihin isompana kertamääräisenä ryhmänä (7-12 opiskelijaa). Opiskelijat työskentelivät opiskelijaparina (aamu-/iltavuorossa) ottaen kokonaisvastuun hoidon suunnittelusta, toteutuksesta ja arvioinnista. Yövuorossa oli yksi opiskelija. Opiskelijoita ohjasi yksi ohjaaja kussakin vuorossa. Harjoittelun edetessä ohjaajan rooli kaventui ja hän puuttui toimintaan tarvittaessa.

Kehittämishanke toteutetaan kolmessa vaihteessa: (1) ohjausmallin pilotointi lasten kirurgialla keväällä 2016, (2) ohjausmallin luominen ja käyttöönotto kuudessa yksikössä (osasto 51, 55, 60, 62, 64, 65) syksyllä 2016 ja (3) ohjausmallin arviointi lasten ja nuorten vastuualueella keväällä 2017. Hankkeen aikana opiskelijoilta (N=146) ja henkilökunnalta (N=264) kerättiin Webropol-palautetta jokaisen VOO-jakson jälkeen. Opiskelijoista kyselyihin vastasi 51% (n=74) ja henkilökunnasta 32% (n=84). Alustavat tulokset olivat pääosin hyviä ja kehittäviä. Ohjausmallin osoitettiin tukevan opiskelijan vastuullista ja itseohjautuvaa ammatillista kehitystä. Palautteiden avulla yksiköihin luotiin erikoisaloille soveltuvat VOO-mallit neljän viikon mittaisille harjoitteluille. Toimintamalli mahdollisti harjoittelun ohjausprosessin selkiintymisen. Yksiköiden opiskelijaohjauksen työmäärä väheni. Opiskelijoiden tulo keskitettiin 3-4 (aikaisemmin 14-17) maanantaihin/yksikkö. Saatujen tulosten perusteella VOO-malli on todettu hyväksi ohjausmalliksi lasten ja perheen hoitotyössä. Keväällä 2017 malli otetaan käyttöön OYS:ssa sairaiden vastasyntyneiden ja keskosten teholla sekä naisten hoitotyössä osastoilla 11 ja 13.